

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Egészévre . . . . 8 korona
Félévre . . . . . 4 korona
Negyedévre . . . 2 korona
Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:

SZILASSY ZOLTÁN

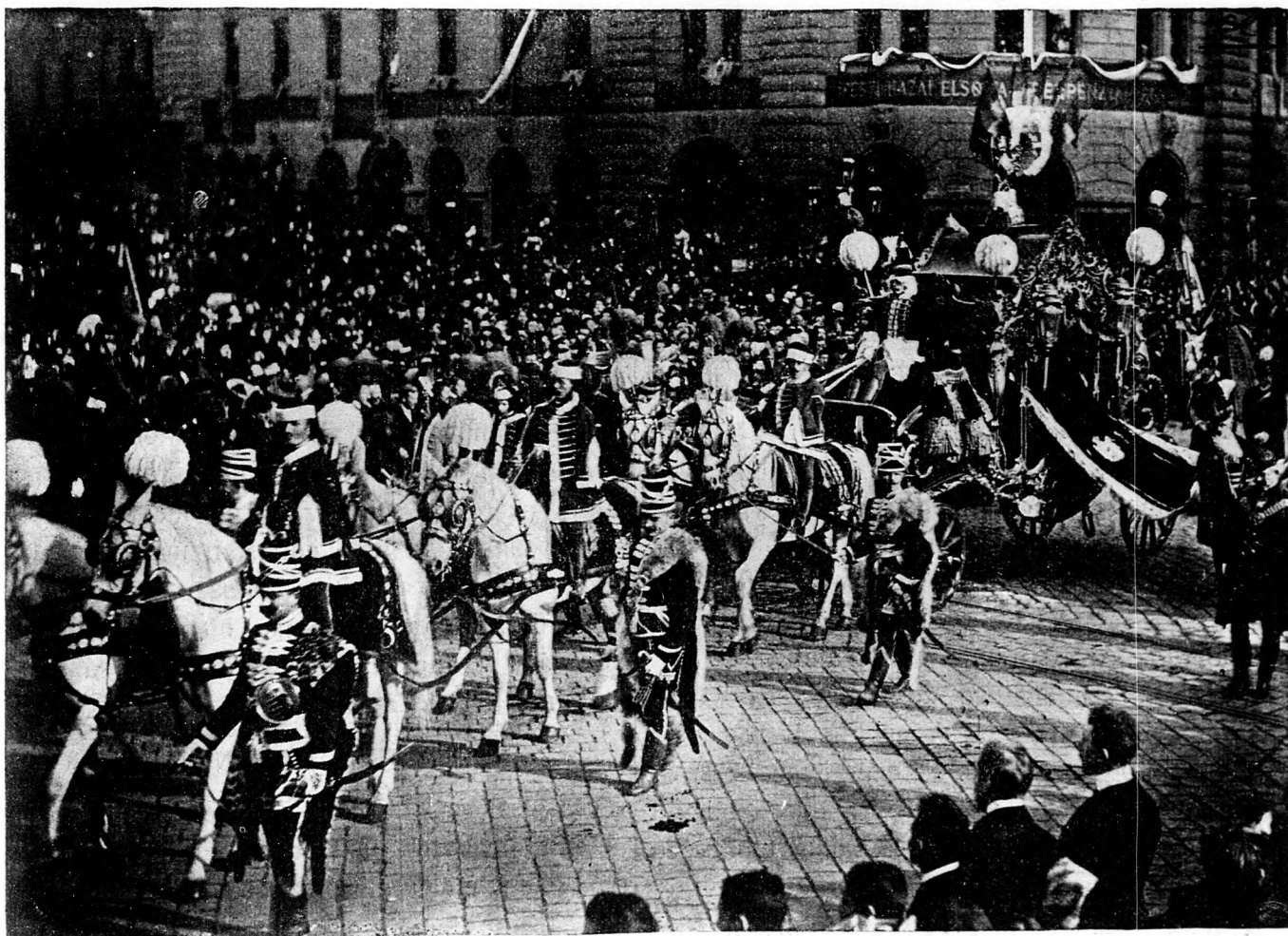
az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület szerkesztő-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

A II. Rákóczi Ferenc hamvait vivő fogat Budapesten.

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk mint a minőket 32 év óta

MAUTHNER ÖDÖN cs. és kir. udv., szállító magkereskedésében
BUDAPESTEN, VII., Rottenbiller-utcza 33. sz.
IV., Kossuth Lajos-utcza 4. sz. kaphat. — Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Halottak napján. 1906.

Minden esztendőben egy nap a halottaké . . .

Kimegyünk a temetőbe ezen a napon, november első napján. Őszi idő. Hull a fa lombja. Lehull sárgán, fonnyadtan a földre és zizegése beszél az elmulásról. Fájdalom járja át szivünket. Könny csillan meg a szemünkben. Erezzük a felsőbb hatalmat, mely szegénynek, gazdagnak egyforma mértékkel adta az életet és elveszi, a mikor jön az utolsó óra.

Hiába küzdenek az emberek azért, hogy egymásfőlé emelkedjenek. Hiába van az egyiknek fekete kenyere, a másiknak mindig kalács. Azért a születés és az elmulás teljesen egyformává teszen.

Születünk és elmulunk mindnyájan . . .

A temető csendessége zajos lesz egy napon minden évben. Mécsvilágok gyulnak ki a csendes éjszakában. Egyik sirhalmon ezer mécses ég, a másikon alig kettő. Azért a csendesen pihenő halott nyugodtan alussza örök álmait mindkettő alatt.

A temető fényesen kivilágított részéből áttérünk a távoli részekre. Ott a szegényebb emberek temető helyén nincs oly fényes világítás, de a kegyelet azért csak oly megható, mint egyebütt a halottak országában.

Emlékezzünk e napon. Emlékezzünk elköltözött szeretteinkre, kiknek csak szelleme maradt közöttünk, kedves arcuknak jóságos vonásai megjelelnék képzeletben előttünk.

Kezdünk beszélni hozzájuk, de ők nem felelnek . . .

Imádkozzunk!

Az imádkozó Istennel beszél, a halottak álma felett Isten örökösök. Beszéljünk tehát Istennel imádságunk által. Mondjuk el mindazt, mit éreznünk szeretteink iránt. Az ur meghallgatja az imádkozókat, a halottaknak nyugalmat ad, az élők keservét enyhíti jóságosan és midőn a temető kapuján kijövünk, ott van felírva a Megváltó mondása, mely erőt, buzdítást nyújt nekünk, keresztényeknek:

FELTÁMADUNK!

Az őszi szél átsüvölt a temető fölött. Sirnak a lombjavesztett fák ágai. Minden-minden az elmulásra emlékeztet. A foszladozó hideg felhők úgy néznek ki, mintha szemfedél fátyolából szaggatta volna a szél. A temető virágait korai fagy csipte meg és leforrázta az első napsugár. Mennyi emlékeztető jel!

P. T.

A legjobb minőségű háztartási és gazdasági cikkek, hamisítatlan jó italok a legkedvezőbb árakon a fogyasztási szövetkezetek útján szerezhetők meg. A melyik faluban fogyasztási szövetkezetet akarnak létesíteni, a mozgalom kezdeményezői forduljanak utbaigazításért a

„Hangya“, a Magyar Gazdaszövetség Fogyasztási és Ertékesítő Szövetkezetéhez
BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám.

Rákóczi Budapesten.

Magyar földön pihennek immár II. Rákóczi Ferenccel fejedelemmel és bujdosó társainak hamvai, amelyeket az egész magyar nemzet méltó fényvel és ünnepléssel kísért a határról az ország szívéig átutolsó nyugóhelyükre. És amíg Rákóczi porladó testének maradványai előtt hódolt a nemzet emlékezetének, hallhatatlan lelke feltámadt a magyar szivekben s minden igaz hazafi felesküdt újra zászlajára, a melyen ez áll: Hazáért és szabadságért! Az országos ünnepség, amelylyel a magyar nemzet hazatérő hőseinek hamvait fogadta, a múlt szombatán Orsován kezdődött, ahol a magyar kormány tagjai átvették a hamvakat attól az országos bizottságtól, amely a szent hamvakat idegen földről az ország határáig kísérte. Orsovától az ország fővárosáig, majd innen Kassáig, illetve Késmárkig felejtethetetlen és nagyszerű diadalut volt a hamvak útja.

A vasuti vonal mentén a hegyeken és dombokon örömtüzeket gyújtottak, minden állomást fényesen kivilágítottak s a nagyobb állomásokon, ahol a vonat megállott, összesereglett az egész vidék népe, hogy hódoljon a bujdosók emlékezetének és letette koszoruját a koporsókra. De az ünnep középpontja az ország fővárosa és Kassa város volt. Budapesten vasárnap gyönyörű díszmenettel kísérték a hamvakat a Szent István bazilikáig, illetve Thököly hamvait a Deák-téri evangélikus templomig, ahol néhány órára ravatalra tették őket, hogy a főváros lakossága is elzarándokolhasson a koporsókhoz. Hasonló ünnepséggel kísérték a hamvakat Kassán a régi székesegyházba, ahol a hamvakat eltemették Thököly hamvainak kivételével, melyeket a késmárki templomban helyeztek nyugalomra.

A főváros ünnepe.

Fejedelmet illető pompával s a lelkek meghatottságával fogadta a főváros, a dicső fejedelemtársai hamvait.

Már hajnali órákban hangyabolyként lepték el a közönség a keleti pályaudvar felé vivő utakat. Ünneplő

sokaság, tarka, színes csapatok érkeztek mindenfelől. Hat órákor már talpon volt a különben későn kelő főváros és izgalommal várta azt a történelmi nevezetességű pillanatot, amikor a dicső fejedelemtársait fényes menetben végig viszik Magyarországon ifjú fővárosán.

A fejedelmi hamvak a pályaudvaron.

Gyönyörű díszbe öltözött a keleti pályaudvar a szent hamvak fogadására. Azon a részen, ahol a hamvakat tartalmazó koporsókat a gyászkoocsokhoz kellett vinni, bíborvörös szőnyeget terítettek le. A főbejáratnál mindkét oldalon délszaki növényeket és pálmákat helyeztek el. A peron belső részében magas, egész a tetőzetig érő vörös plüssel bevont oszlopokon Rákóczi- és Thököly-cimerek, körülöttük apró Rákóczi- és Thököly zászlók. Az oszlopokat délszaki növényekkel fonták körül.

A keleti pályaudvar előtt ezrekre menő néptömeg lázas türelmetlenséggel várta a koporsókat. Végre megnyiták a pályaház hatalmas kapui, mire újra felhangzott a Szózat, mely után rövid egymásutánban hozták a fejedelmi koporsókat, melyeket a díszkocsira raktak.

II. Rákóczi Ferenc fejedelemtársai édes anyjának, Zrinyi Ilonának és fiának, József hercegnek hamvaival egy kocsiba kerültek. Hat fehér paripa, amelyek Rákóczi-korabeli hadiszert mintákkal pázaron díszített takaróval voltak letakarva, vonták a kocsit, amelynek arany- és bíborszínű ékítései szép harmóniában olvadtak az arany lángnyelvekkel himzett, hermelinprémes, bíborszínű koporsóterítő komortónusával. A terítőn Rákóczi- és Zrinyi-cimerek pompáztak és földig érő uszályát a Rákóczi-vármegyék áliszántói vitték.

A második halottaskocsit, amely Beresényi Miklós gróf és neje, Csáky Krisztina, Esterházy Antal gróf és Sibrik Miklós hamvait hozta, négy fekete paripa vonták. A koporsót vivő kocsin a fekete mellett a tompa ibolyaszín volt az uralkodó és ennek megfelelő volt a nyeregben ülő lovászok és a lovak vezető esatlósok díszruhája is. A koporsó terítője nemzeti színű és az illető családi címekkel volt díszítve. Két oldalt két-két címervivő apród, két-két testőr és három-három fáklyavivő haladt.

A Thököly Imre hamvait vivő kocsit hat fekete, lilaszerszámmal díszített paripa vonták. A lovak mellett hat esatlós haladt, míg három lovász nyeregben ült. A koporsót aranydíszszel ellátott bíborszínű terítő

ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR RÉSZEK TÁRSULAT BUDAPEST

Legtökéletesebb rendszerű **gőzcséplőkészletek.**

Magánjárók
(uti mozdonyok)

cséplési, vontatási és szántási célokra (a mozdony után akasztott egy ölet fogó ekével).

Külön árjegyzékek mindennemű gazdasági gépekről.

fedte. A koesi mellett a testőrséget Szepesvármegye és Kézsmárk város hat-hat küldöttje kepezte, valamint a koesi mellett haladt hat lilaruhás apród és tizenkét kék-piros ruhájú fáklyavivő is.

Az istentiszteleteket a Szent István és a Deák-téri lutheránus templomokban tartották meg, azután a szent hamvakat tartalmazó koporsókat közszemlére állították.

Este 7 óra 50 perckor indult a különvonat Kassára, utja diadalmas ut volt, városok, falvak, puszták lakossága ünnepelt.

Csudaszép volt a kassai ünnep is, hova reggel 5 órakor érkezett a különvonat. Thaly Kálmán a Rákóczi történelem tudós kutatója intézett szózatot a bujdosókhoz. A székesegyházban ünnepi istentisztelet kíséretében helyezték el a szent hamvakat.

A villanyosok sztrájkja.

Előző lapunk zártakor kitört a villanyvasutas sztrájk. Hatezer villamos vasuti alkalmazott küzdött a jobb megélhetésért, de rossz időben kezdtek. Ismét lelketlen izgatók vitték bele az egyszerű munkásnépet és mikor? Amikor a magyar nemzet kegyeletos ünnepet ült országSZerte, amikor a közlekedésre leginkább szüksége volt a fővárosba feljött közönség százezreinek.

Az izgatók sohase számolnak a közérdekekkel. Ezért van oly szomorú kimenetele a legtöbb sztrájknak az utóbbi időben. Gazdasági kérdés helyett hatalmi kérdést, politikát csinálnak és a nagyközönség rokonérzését elveszítik, erkölcsi erejüket ez csökkenti a nagy életharcban. Most is mit nyertek? Nem sokat nyertek. De sokat szenvedtek.

A béke a villanyos vasuti alkalmazottak és munkaadók között helyreállott. A társaságok a munkaidő tekintetében hajlandók engedékenységre, ezen az alapon az összes sztrájkolók újból munkába állottak. A társaságok visszavették azokat, akik munkába állanak. A békéltetési akcióban *Batthyány* Tivadar gróf fáradozik. Valószínű azonban, hogy teljes megegyezés esetén *egy csomó alkalmazott állását veszti*, mert a társaságok a fegyelmi alatt állókat nem fogadják vissza.

Zavargás több helyen volt. Legsajnálatosabb az, hogy a Vasutasok Szövetsége, melyben a villamosok is benne voltak, nem tudta megvédeni a villamos alkalmazottak érdekét. Nem tudta pedig azért, mert az izgatás miatt a sztrájkolók átléptek a megtorlásba. A közlekedő villamos kocsikat összetörték. De még

ez is hagyján, de ugyanakkor a közlekedő eszközökre teljesen ráutalt, a fővárostól távol lakó közönséget durván bántalmazták. Erőszakos hatalmaskodást egy jogállamban nem türhetünk. Bántalmazás nem érheti a közönséget, egy tisztán tőle távol álló gazdasági kérdés miatt.

Lapunk zártakor már el van dülve a villamos-sztrájk eredménye, de az a tény, hogy a megtorláshoz nyultak veszedelmes lehet a szegény sztrájkolókra, ki jobban tették volna, ha a gazdasági ellentéteket békés uton intézik el, mert ebbe az igazgatóságok is bele mentek volna.

A köpenicki szélhámos.

Már irtunk a kapitányruhába bujt német rablóról. Ujabban a következő ujdonságok érkeztek róla. A köpenicki kasszarablót Voigt Vilmos cipész személyében elfogták és kihallgatták. Kihallgatásáról a következő részleteket jelentik: Voigtot nagyon meglepte, hogy a rendőrség oly emberségesen bánt vele s arra kérte a rendőrtisztviselőt, hogy az ő embereivel is (ezek alatt a rablóhadjárásban résztvevő katonákat és a köpenicki községi tisztviselőket értette) oly emberségesen bánjanak. Vallomásaiban elmondta, hogy katonáiban azzal igyekezett harcias kedvet gerejszteni, hogy a köpenicki pályaudvaron etette és itatta őket. Azt a reményét fejezte ki, hogy egyiküknek sincsen panasa ellene, mint parancsnok ellen s a köpenicki uraknak is el kell ismerniök, hogy gavallér módjára járt el. A mellett azonban több panasa is volt; így a többi közt az, hogy a köpenicki polgármester az ujságban elmondta róla, hogy kiitta a kávéját. Voigt büszke arra, hogy századosi egyenruhájában oly jól festett, mert utközben több tiszttel találkozott, kik barátságosan üdvözölték s egy csöppet se csodálkoztak megjelenésén.

A fegyházból való kiszabadulása óta elég alkalma volt a tiszteket tanulmányozni: sokat járt hangversenyre és színházba, csak azért, hogy a tisztek szokásait és viselkedését ellesse. Miután a rablóhadjárat sikerült, az volt a szándéka, hogy otthon alapít magának. Az volt a szándéka, hogy nőül vesz egy Riemer Katalin nevű leányt, akivel három hónappal ezelőtt ismerkedett meg Rixdorfban. A reggeli lapok köpenicki jelentése szerint a városi tanács ülésén Langerhaus polgármester visszavonta lemondását. Elmondotta a pénztár kirablásának történetét s azt hitte, hogy örülten van dolga. A városi tanács polgármester kijelentéseit élénk helyesléssel fogadta.

Voigt Vilmos, a köpenicki kapitány a vizsgálati fogságban megbetegedett, úgy hogy a vizsgálóbíró még nem hallgathatta ki. Voigt azt állítja, hogy ő már öreg, beteges ember és összes erejének meg-

A MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE

BUDAPEST, V. ker., Alkotmány-utca 31. szám

Borértékesítő-osztályt

szervezett, mely a bortermelő gazdaközönség szolgálatára áll.

— Kiterjedt összeköttetések a bel- és külföldi vevőkkel. —

Hüen mintázott ajánlatok kéretnek.

feszítésére volt szükség, hogy a köpenicki esinyt végrehajthassa. A kiállott izgalmak azonban beteggétették.

A nép barátja.

Tegnap este hazavittem egy naptárt. A fiaim meg-bírálták. Csaba fiam másfél éves. Az ő bírálata csak annyiból állott, hogy „bácsi“, „liba“. Vagyis a naptár cim-lapján bácsit és libát látott. Tehát ez *gazdálkodók naptára*.

Már a hároméves Géza fiam mélyebben bíralt. „A Nép barátja“ naptárban Károlyi Sándor gróf tisz-tes, ősz arcképénél megkérdezte, hogy: „édes apám, ez a bácsi is dolgozik?“

— Fiam, ez a bácsi csak dolgozott, de sokat!

A kérdést nem pusztán véletlen hozta elő. Az én kis fiam ugyanis mindenben segít nekem. Ha fát tűrészelek és hasogatok, akkor a kis fiam hordja be rendesen. És minden darabot a helyére rak, ez már így szokás nálunk. A gyerek játékból tanul dolgozni.

Tovább forgatjuk a naptárt. Még egy bácsi arc-képe van benne. Őszös, fehér bácsi. A kis fiam ismét kérdez:

— Édes apám! ugy-e dolgozik ez a bácsi is?...

— Igen kis fiam. Ez a bácsi most dolgozik legjobban és sokat is dolgozik.

Ez a második bácsi Darányi miniszter volt.

A kis három éves gyerek megbírálta a bácsikat. Azt mondotta, hogy akik dolgoznak, azok csak jók lehetnek. Csupán a restek rosszak, mert azok henyélnek. Így bírálta meg a naptárt a kis gyerek és most elmondom én is, hogy az igazmondásnak szent-háromsága van. Háromtól lehet igazat hallani. Az *elejtett szó*-, a *gyermekszáj*- és a *r szeg embertől*. Ezuttal a gyermek mondott igazat. A „Nép barátja“ naptár a jó bácsik naptára, a dolgozó emberek tüköre, a munka és kitartás bibliája.

Nincs benne érdekes hazugság, hanem értékes tanul-ság. Az „Országos Központi Hitelszövetkezet“, a „Magyar Gazdaszövetség“ és az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület“, ez a három hatalmas erő össze állott, hogy a magyar népnek tanulságos, ér-tékes naptárt csináljon az 1907-ik esztendőre. És ez sikerült. „A nép barátja“ nap-tár ára 60 fillér. Kap-ható minden naptár árusítónál és a kiadónál: Pátria nyomda r.-t. Bpest. IX. Üllői-ut 25.

Péterfy Tamás.

• SZÖVETKEZETI ÉLET •

Károlyi Mihály gróf és a szövetkezés.

Egyik napilapunk hasábjain következőket írja:

«Ha valamikor kétségeim lettek volna a szövet-kezetek nagy társadalmi fontosságára és gazdasági hasznaira nézve, akkor az ellenük most indított hajsza által eloszlottak volna, mert egyhamar egymásután annyi epés kifakadást és az igazsággal ellenkező s ezért cáfolatot alig érdemlő vádakat, mint aminőket most a sajtó a kereskedők részéről közöl, nem hal-lottam. A belügyminiszterről tudjuk, hogy egy magán-levelet intézett a főispánokhoz, amelyben erőnek erejével olyat akartak belemagyarázni, ami nem volt benne és midőn ő aztán egy igen természetes és helyes nyilatkozattal ezt helyreigazította, nekimennek a szövetkezeteknek, hogy hogy merészelnék olyan támogatásról álmodozni, amit ők nem is kívántak. A fogyasztási szövetkezeteket azzal vádolják, hogy adókedvezményben részesülnek. A minisztert azzal vádolják, hogy a főispánokat a szövetkezetek létesí-tésére hivatalosan mintegy fölhevítte. Az első vádra vonatkozólag csak ismételhetem, hogy az adókedvez-ményt kizárólag oly szövetkezetek vehetik igénybe, amelyek csak tagoknak adnak el árut, míg azok a szövetkezetek, melyek nem tagoknak is adnak el, semminemű adókedvezményben nem részesülnek; mindkét fajta szövetkezetre azonban egyaránt rá-nehezedik a nyilvános számadás kötelezettsége.

A különbség a szövetkezetek és a kereskedők meg-adóztatásánál abban áll, hogy míg a szövetkezet jövedelmeiből nem titkolhat el semmit, addig a keres-kező tiszta nyereségének legnagyobb részét teljes lelki nyugalommal eltitkolhatja és legföljebb 30—40 százalékát vallja be adó alá. Avagy merné-e egy kereskedő is üzletének összes adatait az adóhivatal elé terjeszteni?

A kereskedelmi körök teljes egyenlőséget kívánnak a szövetkezetekkel. Eme kívánságukat a Hangya szövetkezetei már tavalyi kongresszusukon azzal honorálták, hogy szívesen lemondanak a törvényben biztosított összes ugynevezett kedvezményekről abban az esetben, ha a kormány az egyenlő teherviselés elvének az egész vonalon, tehát a kereskedőkkel szemben is érvényt szerez, vagyis ha őket is nyilvános számadásra kötelezi. A második vádra nézve maga a miniszter kijelentette nekik, hogy ő nem is hiva-

GŐZSÉPLŐKÉSZLETEK 2½-től 12 lóerőig, BENZINMOTOROK, SZALMAPRÉSEK gőzhajtásra, ARATÓGÉPEK és egyéb MEZŐ-GAZDASÁGI GÉPEK legújabb szerkezetben és legjobb kivitelben kaphatók

a Magy. Kir. Államvasutak Gépgyárának Vezérügynökségénél
BUDAPEST, V. ker., Váci-körut 32. szám.

Árjegyzéket és költségvetést kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

talosan és nem is arra szölitotta fel a főispánokat, hogy a szövetségeket hivatalosan kezdeményezzék és létesítsék, hanem őket csak egy magánlevélben arra hívta fel, hogy a szövetségeket létesítését „figyelemmel kísérik és lehetőleg pártolják“.

Ezt a szövetségeket örömmel vették tudomásul, de ez ellen nem szólalhatnak fel a kereskedők már csak azért sem, mert hisz köztudomásu, hogy amikor az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés vidéki fiókjait szervezte, az alakuló gyűléseken rendszerint jelen volt — nyilván az akkori belügyminiszter jóváhagyásával — a főispán is. Pedig egyetlen gyűlés sem mult el anélkül, hogy szenvedélyes kifakadások nem történtek volna a fogyasztási szövetségeket ellen, amelyeket a kormány képviselőjének jelenléte mintegy szentesíteni látszott. Ellenben ott, ahol a szövetségeket tartottak gyűléseket, nemcsak a főispán tündökölt távollétével, hanem még a közigazgatási tisztviselők is eltűntek a föld színéről. Akkor a szövetségeket nem tettek óvást a kormány ez eljárása ellen, nem ontották a petíciókat, feliratokat és újságcikkeket, hanem nyugodtan türetek, jól tudva, hogy az igazságot nem lehet letörni. Ezek után a szövetségeket is méltán elvárhatnák, hogy hasonló támogatásban részesüljenek.“

Falusi tejszövetségeinkről.

A hazai tejszövetségeket ügye Darányi Ignác földmivelségi miniszterünk nevéhez fűződik. 1897-ben csak 34 volt a tejszövetségeink száma, a mult évben pedig már 597. A lefolyt kilenc esztendő alatt találtott olyan esztendő is, amelyben száznál több új tejszövetséget alakult; 1900-ban 100, 1901-ben 130 új szövetséget állítottak föl. A tagok száma 1897-ben 2767 volt 5937 üzletrészszel; a mult évben pedig már 56,556 tag 95,373 üzletrészszel tartozott a szövetségeket kötelekébe. A beszállított tej mennyisége 1904-ben volt eddig a legnagyobb. És mig 1897-ben csak 4.790,132 litert szállítottak a tejszövetségi tagok, amelyből 191,254 klg. vaját készítettek 539,282 korona értékben, ezzel szemben 1904-ben 95.364,909 liter tejet szállítottak, amelyből 2.497,555 klg. vaj készült 10.199, 029 korona értékben.

Ezek az adatok bizonyítanak amellet, hogy van kedv a falu népében a tejszövetségeket felállítására. Ezt a kedvet fokozni, a tevékenységet lehetőleg gyümölcsözőbbé tenni a vezetőkörök kötelessége. A tejszövetségeket áldásairól a fentebbiek után nem kell külföldi példákra hivatkoznunk. De elég az is, hogyha megnézzük egyik kifogástalanul működő tejszövetségeket és tapasztalatokat szerzünk, hogy a falu előremenetelében mily fontos szerepet játszik. Ott, ahol ezelőtt egyáltalán nem tudták a tejet értékesíteni, a tejszövetségeket megalkításával ezeket vesznek be évenként.

A tejszövetségeket terén az első Baranya vármegye,

ahol 98 tejszövetségeket működik. A tagok száma itt 9306, az üzletrészszeke 14,721. Beszállítottak 1905-ben 12.381,694 liter tejet és kaptak érte 1.268,035 koronát. Ezt — átlagban számítva — minden vármegye elérheti és ha hozzávesszük a melléktermékek értékét, meg az ennek okos felhasználásából származó jövedelmet, az évenként 100 millió koronáig is emelkedhet.

A második Tolna vármegye 941,498, a harmadik Bács-Bodrog 728,140, a negyedik Zala 691,677, az ötödik Vas 632,214, a hatodik Sopron 590,619 korona bevétellel. Általában véve azt tapasztaljuk, hogy a Dunántul ma már aránylag meglehetősen szépen be van hálózva tejszövetségeketekkel; ami jóformán egészen az utolsó évek munkája.

A Magyar Mezőgazdák Szövetsége legutóbbi igazgatósági ülésén elhatározta, hogy a borértékesítést is felveszi üzemkörébe. A szövetségeket tagjainak nagybani eladásra szánt bortermelésével felkeresi a hazai piacokon kívül azokat a piacokat, melyek bortermésünk elhelyezésére ezidőszert meghódíthatóknak mutatkoznak. Így Ausztriában, Sziléziában és Csehországban keres összeköttetéseket. A szövetségeket reméli, hogy ezzel a magyar bortermelőknak jelentékeny szolgálatot tesz s közülük sokan fognak tagjainak sorába lépni.

Román szövetségeket. Lapunk egyik munkatársa tanulmányuton van Romániában. Utjában egy nagyközségbe ért a Pruth-folyó mellett az orosz határszélől három kilométerre. A községben, melynek 7000 lakosa van, virázzó szövetségi életre akadt. Most alakult földbérli szövetségeket ezer taggal, amely a nem román nagybérli 160 ezer frankjával szemben 182 ezer frank bérért kivette a község határában levő nagybirtokot. Sok magyar község példát vehetne tőlük.

Munkások szövetségeket. A székesfehérvári keresztény munkások Ketskés Elek egyesületi főtitkár agitációjának eredményeképen hitelszövetségeket alakítottak, mely már a közel jövőben megkezdte működését. Most pedig a munkás egyesület kisgazdái gabonarakárszövetségeket szándékoznak állítani. A próbajegyzés alkalmával 10,000 métermázsza gabonát jegyeztek. Széchenyi Viktor gróf főispán az e tárgyban nála járt küldöttséget támogatásáról biztosította, annál is inkább, mert az egész megyében pártolja a szövetségi mozgalmat.

A göbő a gazdaságban.

(Humoros gazdasági tárcák.) Postaköltséggel együtt 2 K. küldi:

Péterfy Tamás Budapest, IX., Köztelek

≡ A „Független Ujság“ olvasói félárban kapják.

MAGYAR GAZDÁK VÁSÁRCSARNOK ELLÁTÓ SZÖVETSÉGE

Budapest (Központi Vásárcsarnok)

Igazgatóság és központi iroda: IX., Imre-utca 4. sz.

Nagy köpinczéi: **BUDAFOKON.**

ÉRTÉKESIT huféléket, baromfit, vadféléket, tejterméket, tojást, zöldséget, gyümölcsöt, mézet és mindennemű ELEMICZIKKET. Hordóbor-értékesítő osztály. Égetett szeszesitalok értékesítése.

A Magyar Országos Méhészeti Egyesület vezérképviselői.

A szövetségeket tagjai kedvezményben részesülnek!

Mindennemű értékesítési ügyben díjtalanul nyújt felvilágosítást.

• MI UJSÁG? •

Ottó főherceg meghalt. Lapunk zárta után kapjuk a hírt Wienből (Bécs), hogy Ottó főherceg, a magyar koronának másodsorban örököse 41 éves korában meghalt. Következő számban írásban és képben beszámolunk életéről.

Jeszenszky Danó halála. Régi idők tisztelt és ünneptelt alakja hunyta le szemét a mult héten. Mindenkitől tisztelt és becsült öreg ur s amellet érdemes poéta. Mint a gyászhir jelenti, *Jeszenszky* Danó volt budapesti belvárosi közjegyző, ismert nevű költő koronaherceg-utcai lakásán nyolevankét éves korában meghalt. Jeszenszky előbb ügyvéd, majd közjegyző volt Balassagyarmaton, 1879 óta pedig budapesti közjegyző volt. Már tuljárt élte delén, mikor *Temérdek* álnévvel költeményeket kezdett írni s hatvanöt éves korában adta ki az első verskötetet, melylyel oly nagy sikert aratott, hogy a Petőfi-Társaság beválasztotta öt tagjai közé. Pár évvel ezelőtt Jeszenszky agg kora miatt lemondott a közjegyzőségről s azóta ereje gyengült. Holttestét vasárnap délután beszentelték s azután Losonera s állították a család sirboltjába.

Rákóczi-ut — Thököly-körut. A főváros tanácsa arra kérte a közmunkatanácsot, hogy a Kerepesi utat *Rákóczi-utnak*, a Csömöri-utat pedig *Thököly-utnak* nevezze el. A közmunkatanács még szombaton hozzájárult a Kerepesi-ut új elnevezéséhez, de Thököly nevét nem a Csömöri-ut, hanem a Károly-körut kapta. Az utcák új nevét ideiglenesen nyomtatott cédulán azonnal kiragasztották a falakra s már a Rákóczi-uton és a Thököly-köruton vitték végig a bujdosók hamvait.

Dzierzon meghalt. A porosz-sziléziai Krauzburgból jön a hír, hogy Dzierzon János dr. lelkész, a modern méhtenyésztés megteremtője, akinek nevét és munkájának eredményét megörökíti az általa feltalált és róla elnevezett Dzierzon-kaptár, ma kilenevenhat éves korában meghalt. Dzierzon egész életét a méhészetnek szentelte és késő agykorában is folyton kutatott és tanított. A méhek életére, természetére vonatkozó sok tanulmányával valóságos forrongást keltett a természettudósok között. A méhészet terén szerzett nagy érdemeiért a müncheni egyetem tiszteleti doktorná avatta, a mi királyunk pedig a Ferenc József-rendjellel tüntette ki.

Megszűnt a péksztrájk. A fővárosi sütőmunkások és mesterek között, mint már megirtuk, a sztrjk befejezése céljából tárgyalások folytak. A munkások Hegedüs József előadása alapján megszövegezték a redukált feltételeiket, melyeket a mesterek rendkívüli közgyűlése Spolarits György elnökle mellett elfogadott. Ekként megszűnt a 18 napig tartó sztrájk és a munkások munkába állottak a következő feltételek mellett: 1. Tíz órai munkaidő tizenegyórás keretben. 2. Heti 3 koronás javítás drágasági póllék címén. 3. Azokban a műhelyekben, ahol nincs hálósoba, 2 korona heti lakáspénz. 4. Minden nős munkás naponta egy kiló félbarna kenyeret vihet magával, nőtlen munkás félkilót. 5. Az összes munkások visszavétetnek.

Katasztrófa a tengeren. Londonból jelentik: Boto szigete közelében óriási vihar ért utól egy japán korálhalász-flottát. Kétszázhatvan vitorlás csónak közül csak harmincnyolc tért vissza és ezernyolcszáztiz gyöngyhalász közül nyolcszázhuszonketten a tengerbe fulladtak.

A Lutin katasztrófája. A Lutin tengeralatt járó hajót a buvárok megvizsgálták a tenger fenekén és megállapították, hogy a nagy víznyomástól oldalfala beszakadt és a személyzet így fuladt meg. Vasárnap éjszaka három kabint sikerült a buvároknak felnyitni. Megtalálták egy hadnagy holttestét, a fejbőré egészen le volt skalpolva. Mellette négy matróz holtteste hevert. A hajó hátsó részében öt-hat holttestet találtak a buvárok. Valószínű, hogy a többi holttest a hajó orrában van. Később érkezett távirat hírül hozzá Ferryvilleből, hogy újra sikerült a Lutinból négy tengerész holttestét a felszínre hozni. A holttestek már erősen oszlásnak indultak és a személyazonosság megállapítása igen nehéz. Azt hiszik, hogy később sikerülni fog a többi holttesteket is felhozni és így a szerencsétlenül járt matrózokat majd el lehet temetni. Az orvosok véleménye szerint a szerencsétlenek, tekintettel arra a nagy nyomásra, melyet a víz a nagy mélységben gyakorolt a hajóra, hirtelen halállal haltak meg, épp úgy, mint a buvárok, kik tulságosan mélyre szállanak le. A holttestek a tenger mélységében uralkodó alacsony hőmérséklet és a hűvös időjárás következtében nem indultak oly gyorsan oszlásnak, mint a Farfadet elsüllyedésekor szerencsétlenül járt matrózokéi.

Aki Rákócziért hal meg. Vecsés község határában október hó 28-án este 7 órakor rettenetesen megcsontított holttestet találtak a vasuti sineken. A csendőrség az öngyilkosnál talált és atyjához intézett levélből megállapította, hogy a szerencsétlenül járt fiatal ember Gerő András budapesti iparostanonc, aki levele szerint azért vetette magát a robogó vasut elé, mert mestere nem engedte meg, hogy a Rákóczi-ünnep alkalmából Budapestre mehessen.

A budapesti munkaközvetítő-intézet jelentése. A fenti című intézet évek óta iparkodik azon, hogy a fővárosban munkát keresők részére munkát adhasson. E fáradozása azonban csak részben sikerül, mert mindig sokkal több a munkát kereső, mint a munkaadó. Az idén is az első három évnegyedben 62,414 munkát keresővel szemben a munkakinálat csak 48,277 volt, az elhelyezés pedig csak 35,007. Ez adatokból kitűnik, hogy a fővárosban igen nagy a munkásfőlösleg. E fővárosi munkásfőlösleggel szemben pedig egyes vidéken munkáshiány uralkodik, mert a vidéki munkásság abban a reményben, hogy a főváros több munkát ad, mint Budapestre torlódik. Erről a téves nézetről kellene felvilágosítani a munkásnépet, akkor nem fordulna elő az az eset, hogy a vidéki munkáshiánnyal szemben a fővárosban munkástorlódás keletkezzék.

A felfalt gyermek. Már röviden megirtuk azt a borzalmas esetet, hogy egy kis kétéves gyermeket egy farkas széttépett és felfalt. Most Berlinből közlik velünk a borzalmas esemény részleteit is. Egy ketrecben többek között volt egy him farkas. Egy felügyelet nélkül hagyott kétéves kis gyermek, Wuttig nevű, az állatok gondozásával megbízott embernek a kis fia, a ketrec körül játszadozott. A vadállat, amikor a gyermek a ketrechez közeledett, magához húzta ruhájánál fogva. A kis gyermek nem tudta magát kiszabadítani; a vadállat széttépte és felfalta a gyenge kis gyermeket.

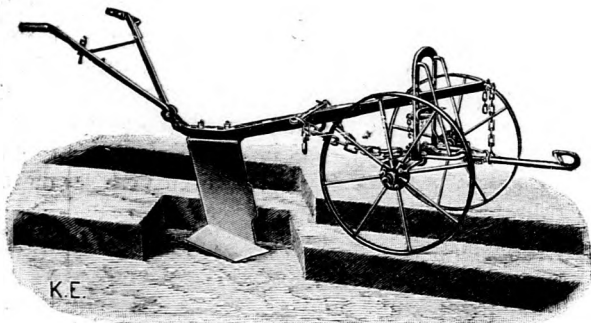
• GAZDASÁGI DOLGOK •

Bipart-féle altalajporhanyító ekék.

Mai cikkünk célja, hogy oly két eszközt ismer-
tessünk meg olvasóinkkal, mely az altalaj helyes
megmunkálásának kérdését elmésen és sikeresen
oldja meg és különösen Németországban máris gyakori
alkalmazásban részesül: értjük a Bipart-féle altalaj-
turót és kombinált altalajmivelő ekéjét.

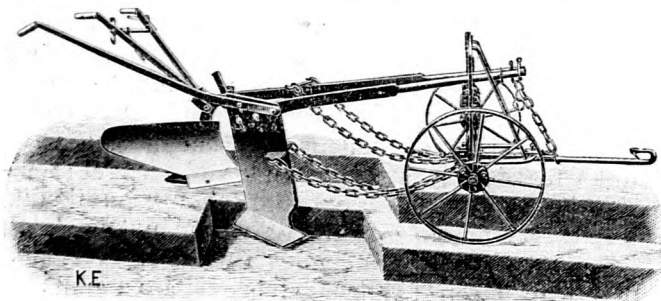
Ezen szabadalmazott eszközök gyártási jogát ha-
zánkban Kühné E. mosonyi gépgyáros szerezte meg,
amely erre vonatkozólag a következő adatokat bocsátja
rendelkezésünkre.

Amint az ábrán is látható, a Bipart-féle turóvas
egy széles, de vékony acéllemezből áll, mely ki is
van élesítve, úgy hogy alig több ellentállással szeli
át a földet, mint az ekecsoroszlya. Alul derékszögben
egy lejtősen elrendezett ekevasalaku lemez van hozzá-

Bipart-féle altalajturó vas acéleke gerendelyére szerelve.

kapcsolva, mely olyan széles, mint egy rendes eke
barázdája. Ezen ferdén álló ekevas már most mintegy
ék tolul a merőleges lemez által két oldalról elvá-
lasztott földtömb alá, melyet egész szélességben
felemel, ezáltal porhanyit és meglazítva enged ismét
hátról a barázdába esni. Az altalajeke közvetlenül a

Bipart-féle kettős altalajeke.

rendes szántóeke mögött jár, amely a következő
fordulóban a felső sekély földréteggel takarja le az
altalajturóval porhanyított barázdát.

Az altalajturó vas oly kivitelben készül, hogy két
csavarral akármilyen kettős, u. n. Sack-gerendelyre
alkalmazható; ha a szokásos taligával használjuk,
úgy ennek állítókerete egészen a barázdakerék mellé
tolandó.

A Bipart turóvas ára gerendely nélkül 38 K.,
vésőalaku csucsos, kavicsos talajba 46 K.

Ezen eszköz aránylag csekély vonóerőt szükségel
és sokat végez; egyedüli hiánya, hogy a következő

fordulóban az igásállat megint csak letapossa a
porhanyított és mélyített barázdát.

Ez a hátrány a szabadalmazott kettős Bipart
altalajeke alkalmazásával teljesen el van kerülve.
Ezen eszköz összeköttetése egy közönséges, rendes
ekének, egy Bipart altalajturóval, melyeket egy
közös előállvány vezet.

A teljes kettős eke súlya 175 kg., ára 140 kor.
Az őszi idény igen alkalmas ezen mélyítő szántás
eszközlésére és ha gazdáink földjeiket minden má-
sodik vagy harmadik évben ilyen beható művelésben
részesítik, úgy nyugodtabban fognak tekinthetni egy
esetleges tavaszi szárazság elébe. K.

Védekezés a sercegő üszök ellen. Sercegő üszökben
a fiatal szarvasmarhák rendszerint azért betegszenek
meg, mert mocsaras, vízállásos, áradásoknak kitett,
iszapos, mélyfekvésű legelőknél a ragályt a füvel
vagy az ivóvízzel testükbe felveszik. A védekezés
ehhez képest elsősorban abban áll, hogy a növevény-
marhák ilyen legelőkre ki ne hajtassanak. Amennyi-
ben a helyi viszonyok folytán ez ki nem vihető,
úgy a védőoltás nyújt a fertőzés következményei
ellen védelmet. A védőoltás általában annyira sikeres
szokott lenni, hogy olyan esetben, ha annak ellenére
a beoltott állatok tovább pusztulnak, arra kell gon-
dolni, hogy vagy nem a sercegő üszök valóban az
elhullások oka, vagy az alkalmazott ojtóanyag nem
volt megfelelő vagy pedig az ojtás maga nem haj-
tatott kellő szabályszerűséggel végre.

„AGRARIA“

magyar gépforgalmi részvény-társaság
a szab. osztr.-magy. államvasut-társaság
resiczai mezőgazdasági gépgyárának
vezérügynöksége

! Mezőgazdák különös figyelmébe!
! **EGYETEMES ACZÉLEKÉK.** !

Tiszta aczélanyag
saját hámorainkból.

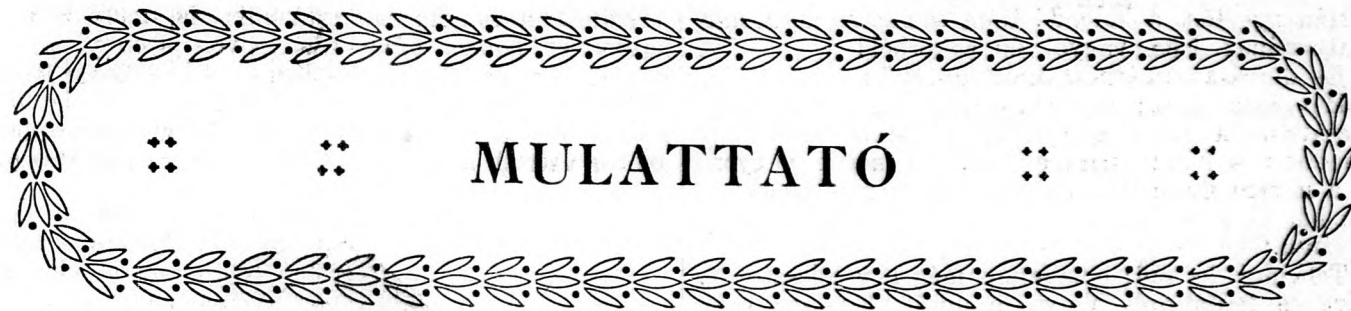
Eltörhetetlen tégelyaczél-ekéfej.
Pánczélaczél-kormánylemez.
Magasított aczélékefej.
Porvédő kerekek.
Aczél gerendely.

Csak kitémasztott nyeregkerettel bíró
taligát szállítunk.

Ekegyártás terén legelső rangú
magyar gyártmány fe-
lülmulja még a legneve-
zetesebb idegen gyártmányokat is.

Kérjünk árjegyzéket, mivel ez az összes
talajművelőgépeket terjedelmes leírt és egy-
általán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes,
szakszerű és minden gazdának értékes felvilágo-
sításokat nyújt és díjmentesen küldetik.

Rövidített levélcím:
„AGRARIA“ Budapest, V., Váci-ut 2.
Sürgőnyezim: „AGRARIA“ Budapest.

MULATTATÓ

Varga uram pörei.

Varga József uram beballagott az irodába. Évek előtt vittük valami kis pörét, azóta nem láttuk. Varga uram közép magas, egyenes termetű, piros-pozsgás, fekete ember volt. Tiszta, sötétkék posztó ruhája, fényes eszímája jómódra vallott.

Oda állt az iroda közepére, nézegetett az asztalok felé, hol egyikünkre, hol a másikunkra.

— Mi jó járatban van, Varga uram?

— A tekintetes urral volna néhány szóm.

— No hát csak mondja el, mit kíván.

— Hát evvel az asszonnyal sehogyse tudunk megférni.

— Miféle asszonnyal?

— A feleségemmel. Hogy ő, azt mondja, nem él tovább velem. Olyan volt ez mindig. Már menyecske korában is visszariit az anyja ölébe. De aztán megokosodott. Békességben éltünk. Nem mondom, összeszólalkoztunk néha — az már nincs anélkül; de hát azt sohase vette olyan nagyon a szívére. Most öreg-ségére bomlik meg az esze. Tizennyolc éves házások vagyunk, most hagyott el. Nem is akar visszajönni hozzám. A mult héten üzentem neki, hogy jöjjön haza, visszafogadom. Azt felelte: „Nem megyek én egy világért sem. Törjön ki a lábam, ha még valamikor belépek a portájára! Akkor is bolond voltam, mikor hozzá mentem.“ Ilyent üzent vissza; pedig elhiheti, tekintetes uram, mindig jó embere voltam. Hát csak mondok, befordulok a tekintetes urhoz, hogy segítsen rajtam.

— Hát meghivassuk az asszonyt és kibékítsük?

— Nem azt, tekintetes uram! Hanem, hogy... hát mondok, csak ammondó vagyok... Tekintetes uram: válasszon el bennünket!

— Hát válópört akar, Varga uram?

— Azt igen; ha nem tartana sokáig. Nekem egy percig se legyen feleségem az az asszony!

— Most már nem akarja visszavenni?

— Nem én, ha térden állva jönne is megkérlelni. Az anyjához futott, csuffá tett: most már maradjon is nála!

— Jól van, Varga uram, majd megindítjuk a pört.

Fölvettük a szükséges okmányokat; Varga uram még egyszer a lelkünkre kötötte válóperét, aztán eltávozott.

Megindítottuk a pört, beadtuk az iratokat, de bizony még alig érhetett a törvényszékhez, Varga uram ismét beállított.

— Hogy hát nem lehetne-e azt a válást megsürgetni?

42 éves volt Varga uram. Aki agglégény maradt, ilyenkorra megjön az esze. De ha már egyszer házas volt valaki, elvitte az ördög! Azon már nem lehet segíteni, szegényen. Öreg szíve asszony után vágyakozott.

— Mert hát tetszik tudni, a magamfajta szegény

gazdaember nem lehet meg asszony nélkül. Szükség van reá a gazdaság miatt. Mikor kint járok a földeken, a tanyát rendben tartom; de otthon, a ház körül magára marad a cselédféle. Köll oda az asszony. Ha meg gazdasszonyt tartanék, — azt nem lehet; mert akkor mindjárt beszélnek rám. — Csak tessék azt a válópört sürgetni! — tette hozzá titokzatosan.

— Talán már talált is asszonynak valót, Varga uram?

— Hát volna, volna — felelt huzódozva, aztán hamarosan elszedelőzködött, hogy ne faggassuk tovább.

Hanem ettől fogva rendes vendégünk lett. Majd minden héten benézett, megtudakolni:

— Még mindig nem jött semmi?

— Nem bizony, csak legyen egy kis türelemmel, majd meg jön az ítélet.

Fejesóválva fordult ki az ajtón s büszkén tekintett a lovaira.

Hej, ha az igazságszolgáltatás szekerét is ilyen tüzes paripák röpiténék!

Aztán felült nagy komoran s haza kocszott a falujába (Szomszédos volt a mi kis városkánkkal; heti vásárokra járt be hozzánk.)

Hát mi sürgettük is az ügyét, ahogy lehetett. De bizony mégis beletelt egy félesztendő, mire végleg szétválasztották őket.

Felolvastuk Varga uramnak az ítéletet. Hej, hogy megörült neki! Ugy ragyogott az arca, mint az ifju vőlegényé, mikor esküvőre készül. Uram isten, tán csak nem szerelmes?

Szó nélkül fizette ki a költségeket, poharat kocszott velünk áldomásképpen s futott haza — házasodni.

De tökéletlen is az ember! Nemhogy örülne a szabadságának, megint békóba veri magát. De ugy kell neki, ha olyan bolond!

Az uj menyecske egészen kiforgatta az eszéből. Pár hét mulva jött az irodába, az asszonyt is hozta magával. Szép, fiatal, kívánatos teremtés volt, igazi tüzről pattant menyecske. Ezért sürgette olyan nagyon a válópört! Most már nem esodáalom.

— Megint itt vagyunk, tekintetes uram. Egy kis szerződést szeretnék csinálni; átíratom a földeket az asszony nevére. Ugy kívánja az asszony. Ugy-e Zsuzsi?

A menyecske lesütötte a szemét és a kendőjével babrálgatott.

— Igen, hogy a rokonok ki ne turhassanak belőle.

Varga uramat elküldtük bélyegekért; (nagyon féltékenyen pislogott ránk, de nem mert szólni.) Az alatt mi, fiatalok, dévajkodtunk a fehérnéppel.

— Mondja csak, hogy van maga az öreg urával?

— Hát jó ember, csak egy kicsit bolondos a lelkem. Azt kívánja, hogy mindig nyaljam-faljam, mint valami kutyulegényke! Még a munkáját is elhanyagolja. Azért akarom kezembe venni a földeskenket.

Aztán úgy félt, a bolond! Rám se szabad nézni más emberfiának. Nem vagyok én cukorból!

Es durcásan rándított egyet a vállán.

Hát igaz, igaz; olyan ropogós husa volt, majd kicsattant a piros orcája. Hej, Varga uram, nagy gondot vett kelmed a nyakába! És még a vagyont is a nevére iratja. Baj lesz még ebből, meglássák! — De hát az az ő gondja, mi elvégeztük szépen, ahogy kívánta.

Telt-múlt az idő; elballagott még egy félesztendő. Hirt se hallottunk Varga uramról. Egyszer csak megint beállított.

Hanem a termete nem volt már olyan egyenes, a válla meggörnyedt; a hajába is mintha ősz szálak vegyülnének. A kék mándli megszakadozott, kikan-dikált a bélése.

Hát a sziklákat is ilyen hamar bemohozza az idő?

Hej, asszony, asszony, téged azért adott az Isten, hogy áldás légy a férfiakra; hanem — lelkemre mondom, átok is tudsz lenni!

— Mi baj, Varga uram?

— Bizony baj, baj, nagy baj.

— De hát mi az a nagy baj?

A fejét vakargatta, himezett hámozott, végre kibökte nagy alázatosan:

— Tessék csak azt a válópört megint megindítani, tekintetes uram! Nem bírok az asszonnyal.

— És a vagyonkával mi lesz? Az asszonyra iratta.

— A vagyonkával? Eppen ez! Maholnap kitur a saját házamból. Hogy mi is lesz a vagyonkával? Hiszen azt a tekintetes ur jobban tudja.

— Már hogy tudnám én jobban?

— Mert hát mondok, úgy gondoltam, azt gondoltam, hogy . . . tessék a vagyonkát is megpörölni.

A pört megindítottuk; a törvényszék már ki is mondta a válást.

Varga uram pedig azóta bizonyára megtalálta már a harmadikat.

Rátkay Géza.

Zboró megvétele.

1640-ben felsővadászi I. Rákóczi György fejedelem meglátogatta a nejéről, Lorántffy Zsuzsánnáról való rokonát, Serédy Gáspárt.

Zboró ura volt ekkor Serédy Gáspár és egyben az akkor élő leggazdagabb főurak egyike.

Serédy Gáspár, tekintve, hogy a fejedelemné közeli rokona volt, igen bizalmas viszonyban állott magával a fejedelemmel is.

Ez alkalommal I. Rákóczi György fejedelemnek igen megtetszett a regényes fekvésű vár és elhatározta, hogy megveszi azt Serédy Gáspártól minden áron, az egész makovicai uradalommal együtt.

Serédy Gáspárt igen meglepte a fejedelem ajánlata és mert nyíltan nem akarta a fejedelem ajánlatát visszautasítani, ezzel őt megsérteni, egy lehetetlen föltételhez kötötte azt, hogy kedvenc birtokától megváljon és azt eladja a fejedelemnek. Azt ajánlta ugyanis Serédy Gáspár I. Rákóczi György fejedelemnek, hogy kész átengedni várát, uradalmát, ha a fejedelem neki Zborón azon naptól számított egy év alatt 30,000 darab aranyat lefizet, melyek mind egy szálig azon egy évben veressenek s rajt legyen az aranyokon úgy Erdélyország, mint a Rákóczi-ház cimere! . . . A fejedelem bohém ember volt, könnyen vette az ajánlatot és megkötendő az alkut, hatalmasat csapott Serédy tenyerébe.

Az alku megkötöttet és mig a fejedelem komolyan állta az alkut, Serédy Gáspár inkább csak tréfának

tekintette a dolgot; már csak azért is, mert 30,000 arany ez időben óriási összeg volt s ennyi arany verését egy év alatt Erdélyben Serédy Gáspár lehetlenségnek tartotta.

Ellenben I. Rákóczi György fejedelem igen gazdag ember volt és amit megígért, annak ura is volt min-

Temetőben.

denkor. Így esett meg aztán, hogy már el is feledve régen fogadását a fejedelemmel szemben, Serédy Gáspár éppen kint ült a vár egyik erkélyén, mikor tekintete az utra esvén, kanyargó társzekereket vett észre, melyek a vár felé tartottak és e szekereket a fejedelem „kék” lovassága kísérte.

Azonnal eszébe jutott az alku és véghetetlen aggo-

dalom szállta meg a lelkét; de igyekezett azt magában legyőzni, hátha mégis csak tréfa az egész!

Sok időbe tellett, míg a szekerek és a kíséret fölérkezett a vár udvarára. A fejedelmi biztos nagy bőrzacskóban egymásután behozatta a 30,000 aranyat Serédy Gáspár elé, aki a vár egyik termében ott ült az asztal mellett és sorra átvizsgálta az aranyakat, hogy egy évben készültek-e el azok, rajtuk van-e Erdélyország és a Rákóczi-ház címere?!... Mennél jobban fogyott Serédy Gáspár előtt az aranyat magukban rejtő zacskók száma, annál magasabb pontra hágott idegessége és amikor már az utolsó zacskó tartalmát is fogyni látta maga előtt, mind rosszabbul érezte magát, végre az utolsó aranyat véve a kezébe, nézegetve azt, így szólt: Ez is olyan, mint a többi; itt az arekép, itt az évszám, kedves váram, isten hozzád!... — ezzel szavait végezve, hátradőlt karszékében és meghalt.

I. Rákóczi Györgyöt e hír hallása végtelenül lesújtotta és azonnal Zboróra utazott, ott eltemettette Serédy Gáspárt a vár sirtombjába. Emlékezetére pedig kő-emléket emelt a vár közelében, mely manapság is fennáll és Serédy-Emléknek hívják.

Ez időtől fogva kedvence tartózkodási helyévé lett Zboró vára a Rákóczi-családnak, e várról vették föl és az uradalomról nevezve magukat, a „Makovica hercege“ címet. II. Rákóczi Ferenc, a rodostói száműzött, kit pár nap óta hazai földre tettek, még birta e várat és nyugalmat keresendő, többször időzött benne. A vár udvarán két sorban száz, igen szépen fejlődött hársfa állott és emiatt írta I. Rákóczi György fejedelem leveleinek a keltezésekor oda azt, hogy:

— Datum Zboroviae sub centum tiliis!

A magyar hirlapirodalom 1905-ben.

A Magyar Nemzeti Múzeum könyvtára most teszi közzé a hazai hirlapirodalom állapotáról szóló 1905. évi kimutatását. A terjedelmes és a hirlapirodalom összes adatait magában foglaló kimutatás szerint 1905-ben 1615 lap jelent meg Magyarországon, vagyis 285-el több, mint az előző 1904. évben. Száz év alatt a magyar ujságirodalom majdnem hihetetlen arányokban emelkedett. 1806-ban ugyanis egyetlenegy magyar nyelvű lapja volt a fővárosnak, ma már ez a szám sokszorosán megszázaszorodott. De legjobban mutatják a fejlődést az 1780-tól máig jelentkező adatok, melyek évtizedről-évtizedre, néha még évenként is korszakos jelentőségű haladásról beszélnek. Az első magyar hirlap ugyanis 1780 január 1-én indult meg Pozsonyban Magyar Hirmondó címmel Ráth Mátyás szerkesztésében. Budapesten 1788 október 8-án próbálkozott Paczkó Ferenc kiadó egy Magyar Mercurius című ujsággal, ami azonban rövid idő alatt pártolás hiányában megszűnt. A második, vagyis tulajdonképpen első állandó magyar ujság 1806 július 2-án keletkezett Hazai Tudósítások címmel, Kultsár István szerkesztésében. Ez volt az első rendes magyar hirlap, mely negyedréte alakban jelent meg és hosszabb életű volt.

Hirlapirodalmunk további fejlődését érdekesen világítják meg ama számadatok, miket a magyar ujságírás különböző korszakairól hiteles jegyzések alapján itt bemutatunk.

1830-ban 10 magyar hirlap és folyóirat jelent meg Magyarországon. 1840 elején 26 magyar lap volt hazánkban. 1847-ben 33. 1848—49-ben 86 magyar hirlap jelent meg. 1850 elején azonban a szigorú sajtórendőri viszonyok folytán csak 9 lap tudott megjelenni. 1854 március 5-én, mikor a Vasárnapi Ujság megindult, ezzel együtt 20 magyar hirlap és folyóirat jelent meg.

1861 elején, mikor az évi rendes hirlapkimutatást a Vasárnapi Ujság közreadta, 52 volt a magyar hirlapok száma.

A fejlődés további arányát máig érdekesnek tartjuk jelezni ama tíz éves változásokban, melyek hirlapirodalmunk állapotát jelzik. Ime:

Az elmulás.

1870	elején	146	lap	jelent	meg.
1880	"	368	"	"	"
1890	"	636	"	"	"
1900	"	1132	"	"	"
1905	"	1615	"	"	"

Majdnem a mértani haladványok arányát jelzik az évtizedenként való változások a magyar zsrnalisztika óriási lendületéről. Legnagyobb fejlődés mégis az utolsó öt év alatt történt, mikor az 1890-iki eredménynel szemben pár lap híján megkétszereződött az összeg, 1900-tól 1905-ig pedig nem kevesebb, mint négyszáznyolevanhárommal gazdagodott a hazai hirlapok száma.

Képeinkhez.

A II. Rákóczi Ferenc hamvait vivő fogat Budapesten. Lapunk első oldalán képben is bemutatjuk az országos Rákóczi-ünnep legszebb részét, a fővárosba bevonuló díszes fogatot és annak kísérőit, melyen a nagy fejedelem hamvait szállították. A Rákóczi-ünnep befejezéséről lapunk más helyén adunk tudósítást.

Temetőben. Gyászos özvegy megy a temetőbe. Fejét lehajtva, csüggedten néz maga elé. A szerető férjét gyászolja ő, ki megosztá az élet küzdelmeit vele. Volt, nincs. Eljár a temetőkertbe, hogy fájó emléket könnyhullatásokkal enyhítse.

Az elmulás. Kiesi angyal, a jó lelkek őrizője. Rákonyököltsz a halál je képe, az üres koponyára. Szomorkodol az elmulás felett. De másik kezéd a lámpáson tartod és e lámpás az örökélet jelképe. Feltámadunk! De könnyező arcod jól esik nekünk, mert hiszen halottak napja van. Te pedig egy kedves halott emléket őrizöd, mint siremlék, márványkőből faragva.

Apróságok.

Milyen magasra repülnek a madarak? Egyik-másik léghajós arra is fölhasználta a levegőben tett kirándulását, hogy megállapítsa: milyen magasra repül némely madár. Hogy a sas és a kondorkeselyű valamennyi madár között a legnagyobb magasságot éri el, azt csak a legujabb időben állapították meg. Ezek az állatok néha öt, sőt hatezer méternyire emelkednek a föld színe fölé. Egy léghajós egy sást látott, amely 3000 méter magasban még javában szállt fölfelé. Ugyanaz a léghajós két golyót észlelt 900 méter magasban. Pacsirtákkal 1200 méter magasságban találkoztak, darvakkal, hollókkal és szarkákkal 1500—1800 méter magasban. Kisebb éneklő madarak nem igen szeretnek 500 méternél magasabban repülni: egyáltalán a legtöbb madár nem megy feljebb ennél. 700 méteren túl a levegő már elhagyott kezd lenni és 1200 méternyire a földtől már csak ritkán láthatni madarakat. 1000 méteren túl a léghajóból kibocsátott galambok habozás nélkül lefelé repülnek. Ugyátszik, a madarak nem szívesen repülnek felhőkön keresztül. Ha felhő fölött vannak, ide-oda szállnak, amíg meglátják a felhő határát, vagy amíg egy nyílást fedeznek fel rajta s aztán gyorsan repülnek a föld felé. Ez a viselkedés könnyen érthető, ha meggondoljuk, hogy a madarak testi melegétől a felhő köde eseffolyóssá válik és tollazatukat erősen átáztatja. Némely léghajós 2000 méter magasban a vihartól odasodort pillangókat talált. A szegény állatok teljesen kimerülve ereszkedtek a léggömbre.

Lépő rejtvény.

E-	lá-	dül	mor-	ga-	ten-
sát,	gye-	mo-	hall-	ger-	tom
Ten-	gá-	hab-	szél	fő-	fu-
sát.	ger	zu-	ja	tó-	lött

Megfejtési határidő 1906. november hó 11.

A megfejtéseket legcélszerűbb levelező-lapon beküldeni.

A „Független Ujság” 43. számában közölt talány megfejtése:

Szent hamvak.

Helyesen fejtették meg: Csór Etelka, Barta Etelka, Nyerges Juliska, Joó Mariska, Renner Ida, Galgóczi Jolán, Purgán Mária, Beke Józsefné, Gyuró Ferencné, Barabás Józsefné, Péterfy Tamásné. V a k a r e s z k u I s t v á n, Benkő Aron, Csinta Lajos, Varró Elek, Marton János, Sneider Ferenc, Nagy János, Beke András, Mosta Ferenc, Steiner Jakab, Cserte Ödön.

A sorshuzásnál V a k a r e s z k u István nevét huzzuk ki elsőnek, kinek egy értékes regényt küldtünk.

Élelmi cikkek nagybani árai a központi vásárcsarnokban.

Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezete jelentése 1906. október 27.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Husneműek: marhahus 1.—1.20 K., vidéki borjúhús 130—136 K., sertéshús 119—1.20 K., szalonna füstölt 120—140 K., szalonna, olvasztani való 1.22—1.32 K., háj 140—144 K., sertésszir 1.36—1.44 K. — **Füstöltus:** (vidéki) kg.-ja 0.92—1.92 K., hazai sonka 1.80—2.— K.

Baromfifélék: ———— K., rántani való csirke 1.40—2.20 K., sütni való csirke 1.60—2.80 K., kacsá, hizott 4.60—6.50 K., lud, hizott 10.—16 K., pulyka, hizott 6.—9.— K., páronkint. Vágott hizott liba 1.40—1.60— K., vágott hizott kappan, kacsá és pulyka ———— K. kg.-ként.

Budapesti piaci árak.

Gabona. (Árak métermázsánként értendők). *Buzsa* 14.20—15.— K. *Boza* 12.30 K-tól 12.55 K-ig. *Árpa* 12.90 K-tól 13.30 K-ig. jobb minőségű — K-tól — K-ig. *Zab* 13.85—14.05 K. *Tenger* 13.6413.66

Teavaj: (centrifugál) 1.90—2.20 K., főzővaj 1.40—1.70 K. kg.-ként. Tehénturó kg.-ja 10—20 fillér.

Tojás: bácskai 97.—98.— K., erdélyi apróbb áru 96.—97 K. lánként. (1440 drb.) Apadt ———— K., meszes — K.

Zöldségfélék: Burgonya (vagonáru) sárga 4.50—5.50 K. rózsá ujj 3.60—4.20— K., 100 mm.-ként. Hagyma 50 kg.-os zsákokban zsákkal együtt ———— mm.-ként.

Liszt ára 100 kg.-ként.

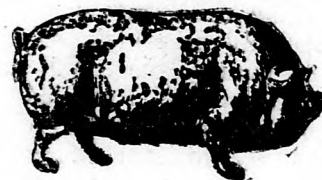
Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	28.20	27.20	25.80	24.80	24.—	23.20	21.—	19.20	13.50

Takarmányvásár. Réti széna 4.—6.20 fillér, muhar 5.20—6.60 fillér, zsupszalma 3.40—3.60 fillér, alomszalma 3.—3.40 fillér

A „FÜGGETLEN UJSÁG” szerkesztésére feltgyel:

RUBINEK GYULA,

a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára

ÚRL REZSŐ

sertésbizományos

= BUDAPEST, =
Bévkocsis-utca 12.

Sertéseket

sovány és hizott állapotban és legmagasabb napi áron értékesít.

ad 2814—1906. szám.

Faeladási hirdetemény.

A besztzercei m. kir. erdőigazgatóság kerületében az ilvai és borgói felső m. kir. erdőgondnokságok kezelése alá tartozó Ilva és Lesfővölgyekre hajló, egyesítve kezelt volt naszódvidéki községi erdőkben az 1907. évi július 1-től számított tíz (10) év alatt kihasználható, az alábbi kimutatásban részletezett vágás-területek törzsenkénti kiszámlálással megbecsült fakészleteinek tövön való eladására Besztzercén a m. kir. erdőigazgatóság hivatalos helyiségében 1906. évi december hó 18-án d. e. 11 órakor a m. kir. földművelésügyi miniszter ur jóváhagyásának fenntartása mellett zárt írásbeli ajánlatok útján nyilvános versenytárgyalás fog tartatni.

A kimutatásban közölt lucz- és jegenyefenyő haszonfa a felvett törzseknek csupán műszaki czélokra alkalmas fatömegét a kéreg és csucsfa nélkül foglalja magában.

Tételszám	Erdő-gondnok-ság	A fekvés	Üzemosztály	Vágássorozat	Osztag-szám	10. évi vágás-terület k. hold	Becsült fatömeg				
							Luczfenyő		Jegenyefenyő		Bükk
							törzsek száma db	haszonfa m ³	törzsek száma db	haszonfa m ³	hasábfafa m ³
1	Ilvai	Ilva völgyben	A	I.	100—108. 111—113. 115. 117. 119. 121—123.	755.79	48502	94576	18294	47506	17022
2			„	II.	1—11. 16—20. 83—83. 88.	798.94	28494	58730	29685	73565	16075
3			„	III.	1—14. 16—27.	834.52	44766	71703	29212	72239	6638
4	Borgói felső	Les völgyben	„	IV.	91. 10—12. 14—18.	852.21	48873	88833	10859	26530	39203
5			„		2. 3. 6. 7. 8. 10. 13.	628.50	48386	8428	1688	5698	6290
Összesen						3869.96	219021	394270	89738	225538	85228

Az egész áruba bocsátott fatömeg kikiáltási ára 3.921,835 (hárommilliókilencszázhuszonegyezer-nyolczszázharminczöt) korona.

Vevő czég saját költségén a naszódvidéki helyierdekü vasut „Kisilva“ állomása közelében egy gőzfűrésztelepet felépíteni, berendezni s ebből kiágazólag az Ilva és Les völgybe iparvasutakat építeni és saját üzemében fentartani köteles a faeladási szerződés kiegészítő részét képező feltételek határozatai szerint.

A zárt írásbeli, ikenként 1 korona bélyeggel ellátott és 10% bánatpénzzel felszerelt ajánlatok, melyekben az eladás tárgyát képező összes területen levő fakészletekért megajánlott vételár szóval és számjegyekkel is tisztán olvashatóan kiírandó és a melyekben ajánlattevő által határozottan kijelentendő, hogy az árverési és részletes szerződési feltételeket és ezeknek mellékleteit ismeri, azokat változatlanul elfogadja és azoknak magát aláveti. 1906. évi december hó 18-án d. e. 11 óráig a besztzercei m. kir. erdőigazgatóságnál nyújtandók be.

Az ajánlatot tartalmazó boríték első oldalán világosan kiteendő, hogy az a jelen árverési hirdeteményben tárgyalt Ilva és Les völgyi vágások fakészletére vonatkozó vételi ajánlatot tartalmaz.

Oly ajánlatok, melyek nem az 1—5. tétel alatt felsorolt összes vágások mindenikére — hanem csak azok némelyikére tételnek, — továbbá a melyek a kikötött feltételeknek nem felelnek meg, a melyek elkésve nyújthatnak be (utóajánlatok), vagy pedig a megállapított árverési és szerződési feltételektől eltérő kikötéseket foglalnak magukban, figyelembe vétetni nem fognak.

A földművelésügyi m. kir. miniszter ur fenntartja magának azt a jogot, hogy az ajánlatok közül szabadon választhassa elfogadásra azt, a melyet tekintet nélkül az ajánlat magasságára, saját belátása szerint legmegfelelőbbnek talál, vagy, hogy az összes ajánlatot is visszautasíthassa.

Az árverési és részletes szerződési feltételek a besztzercei m. kir. erdőigazgatóságnál, valamint az ilvai m. kir. erdőgondnokságnál Óradnán és a borgói felső m. kir. erdőgondnokságnál Borgóprundon a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők és kívánatra a feltételek, valamint ezeknek mellékletei és a vágások térképei 100 korona összeg előleges beküldése ellenében az érdeklődőknek a m. kir. erdőigazgatóság által megküldetnek.

Besztzercén, 1906. évi október hó 16-án.

M. kir. erdőigazgatóság.

Magyar királyi államvasutak Budapest—jobbparti üzletvezetőség

36291/906. sz.

Pályázati hirdetmény különféle anyagokra.

A magyar királyi államvasutak budapest—jobbparti üzletvezetőség az 1907. évben szükséges alábbi anyagok szállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A szállítandó anyagok következők: 8000 kg. faggyu, 7500 db stearingertya, 4000 kg. fehér mosószappan, 10,000 darab czirokseprő, 10,000 m² kátrányos fedélemez és 7000 kg. kőszénkátrány.

Ezen mennyiségek nem fix mennyiségek, hanem csak tájékoztatólag szolgál és tartozik szállító a tényleges szükségletet, mely a fenti mennyiségeknél lehet korlátlanul több vagy kevesebb, szállítani és pedig az időnként kiadandó megrendelési levelekben kitűzendő határidő alatt.

Az anyagokra vonatkozó részletes kimutatás, mely egyszerűen ajánlati mintául is használandó, az üzletvezetőség általános I. osztálya anyag- és leltárbeszerzési csoportjánál Budapest, Külső-Kerepesi-ut 2. házesoportjában kapható.

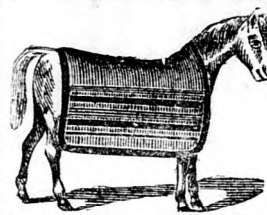
Ugyanezen kimutatásban fel vannak sorolva az egyéb pályázati és szállítási feltételek. Az ajánlat 1 koronás magyar bélyeggel ellátva, bepecsételve a borítékon „Ajánlat a 36291/906. számhoz“ felirattal megjelölve legkésőbb 1906. évi november hó 13-án déli 12 óráig nevezett üzletvezetőség általános I. osztályához betérjesztendő. Elkészve beadott vagy táviratilag tett, valamint pótajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott értéknek 5%-a teendő le készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban a pályázati határidőt megelőző nap déli 12 óráig a budapest—jobbparti üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál.

Budapest, 1906 október 13-án.

Az üzletvezetőség.

Utánnnyomás nem díjazatik.

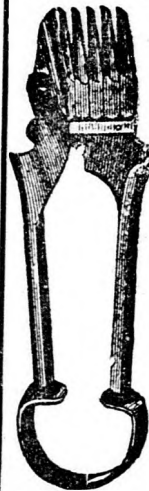
HIRDETMÉNY.

Hogy a magyar gazdák a sokféle fufanggal tett ajánlatoknak többé föl ne üljenek és ne keljen látatlan nértéznüket gyapotból készült, holmi cseh gyárakban, kizárólag e célra gyártott barehet- és kalmuk-lóokrócokért elpazarolni, elhatároztuk, hogy különös tartósságu, egészen vastag és bundamelegségű

magyar gyártmányu lóokróczokat

hozunk forgalomba, mely mindenki igényeit ki tudja elégíteni. Előny áraink gazdák részére.

Nagy és széles urasági lóokrócz ára 3 forint. Legnagyobb, legjobb minőségű ára 3 forint 50 krajczár.

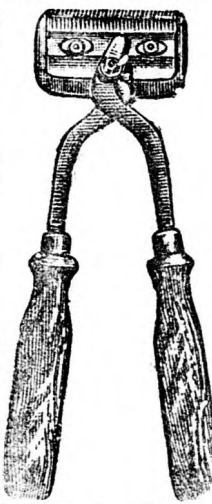
Minden postához bérmentve szállítva. — Egyedüli megrendelési cím:

Magyar Lóokrócz Szétküldési Központ

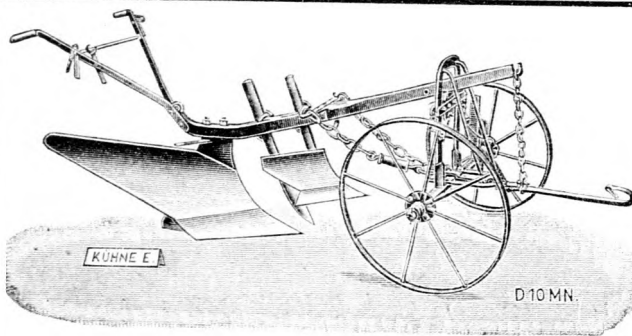
Somogy-Szill, 125. sz.

A csomaghoz hozzácsomagolható eredeti „RAPIDE“ marhanyíró-olló, egy pótkéssel együtt 1 frt 60 kr. Valódi „Pegoet Freres“ lónyíró-olló 2 forint 20 kr kedvezményes áron.

Áruink valóságáért és jóságaért szavatolunk. Meg nem felelőért a pénz vissza.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban Budapest, Üllői-ut 25.

Az őszi idényre: Egy- és kétvasu ekéket

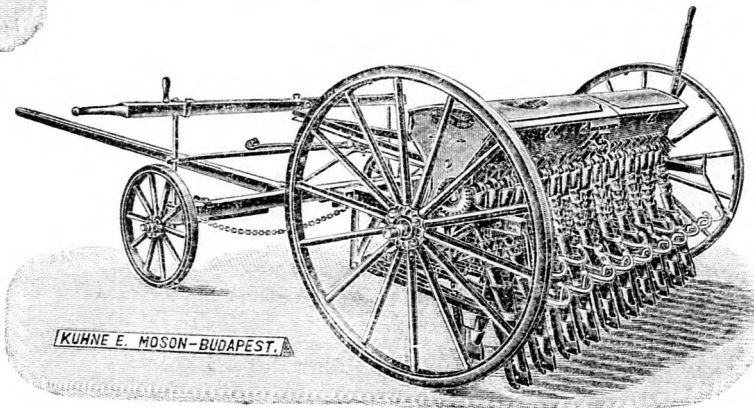
(Ujdonság: BIPPART-altalajeke).

Sorvetőgépeket

és mindennemű mezőgazdasági gépeket szállít:

Kühne E. gépgyára Mosonban.

Főraktár: BUDAPEST, VI. ker., Váci-körut 57/a.

TÖRÖK szerencsejé ÖRÖK!

Alant álló számokat
csak a hölgyeknek!

A szegénység nem szégyen, azonban a gazdagság boldogít!

Ennélfogva kísérelje meg minden egyes ur, hogy egy alantálló szám kiválasztásával egy hölgyet szerencsésé tegyen és rendelje meg azt a sorsjegyszámot, mely azon hölgy neve mellett áll, akit vonzalmával kitüntet és különösen tisztel vagy kedvel.

Adél	111301	Eleonora	93190	Ilka	42589	Ludmilla	111316	Regina	112299
Adelheid	2743	Elvira	13227	Ilma	112288	Lujza	71972	Róza	111308
Adrienne	93187	Emma	111325	Ilona	42819	Magdolna	95171	Rozália	112300
Agatha	3223	Ernesztin	24003	Irén	93193	Malvin	72333	Rozina	112277
Ágnes	95161	Éva	95164	Irma	43008	Manci	111319	Rózsika	93196
Amália	3225	Erzsébet	24007	Izabella	95167	Margit	73001	Sári	112293
Anasztázia	111313	Erzsi	112291	Janka	44359	Mária	112283	Sarolta	111309
Anatolia	4022	Eszter	24020	Johanna	111321	Marianna	83024	Szerafin	112278
Anna	112276	Eszti	93191	Jolán	44370	Mariiska	95172	Szeréna	93197
Antonia	4053	Eugenia	111318	Józsa	51375	Martha	83085	Szidónia	112284
Apollonia	93188	Etel	24027	Judith	95168	Mántonka	111305	Tekla	111310
Aranka	4060	Flóra	112285	Juliska	51377	Matild	83098	Theodora	112294
Augusztá	95162	Franciska	24032	Karolin	93194	Melánia	112287	Tercsi	112279
Aurélia	4071	Frida	111324	Katalin	58437	Míci	83167	Teréz	93198
Beatrix	111302	Gabriella	29540	Katinka	111322	Narcisz	95173	Terka	112295
Bella	12414	Genovéva	95165	Klára	59106	Natália	83203	Terus	111311
Berta	112289	Gertrud	29609	Klotild	95169	Neszi	111320	Tinka	95175
Blanka	12430	Gizella	32401	Kornélia	111317	Nelli	83214	Ulrika	112296
Borbála	12528	Györgyike	111315	Krisztina	59146	Netti	95174	Valér	112280
Boriska	93189	Hedvig	32414	Kunigunda	112286	Noemi	83297	Valéria	93199
Brigita	12542	Heléna	93192	Laura	59505	Ottília	111306	Verona	112297
Cecilia	95163	Henriette	32432	Lenke	111323	Paula	83341	Viktória	111312
Coelestin	12550	Hermina	111303	Leonia	59516	Pepi	112292	Vilma	112298
Dolóra	111314	Hilda	41935	Leontin	95170	Petronella	83362	Wilhelmina	93200
Dóra	13151	Hildegard	95166	Lidia	63758	Piroska	111307	Zseni	112282
Dorothea	112290	Ibolyka	41949	Lina	93195	Ráchel	93186	Zsuzsanna	2743
Edith	13153	Ida	111304	Lucia	64416	Rebeka	112281	Zsófia	93187

EZEN SZÁMOK CSAKIS NÁLUNK KAPHATÓK!

Kérünk azonnali szives megrendelést, legkésőbb azonban folyó évi november hó 22-ig, miután ezen számok gyorsan elkelnek és az I. osztály huzása f. é. november hó 22-én megkezdődik.

Az I. osztályu sorsjegyek árai:

Egész sorsjegy	Fél sorsjegy	Negyed sorsjegy	Nyolczad sorsjegy
12 korona.	6 korona.	3 korona.	1.50 korona.

TÖRÖK A. és Társa

Bankház R.-T. Budapesten. ■ Legnagyobb osztállysorsjáték üzlet.

Központ: Szervita-tér 3/szl. Fiókok: Teréz-körut 46., Váci-körut 4., Múzeum-körut 11. — Sürgönczim: Törökék Budapest.

1905. évi forgalom : 25,000 zsák

Felhívjuk a t. c. gazdaközönség figyelmét
a budapesti

gyapju-aukcziókra

melyek idei második sorozata folyó évi október
hó 17-én veszi kezdetét.

Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat
Budapest Dunaparti teherpályaudvar“ czimzett gyapju-
küldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes
díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban ré-
szesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű fel-
világosítással szolgál:

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. S TÁRSA

Budapest, V. ker., Erzsébet-ter 13. szám.

Alfa-Separator Részv.-Társaság

BUDAPESTEN

VI., ker., LOMB-UTCZA II. szám.

Tejgazdasági gépgyár

Tejgazdasági eszközök és gépek gyártása.

Tejszövetkezetek és telepek berendezése.

Arjegyzekek, tervek és költségvetések díjmentesen.

Alfa Laval Separatoraival
eddig több mint 770 első
díjat nyertek. — Évi gyártás
körülbelül 85000 darab.

Több mint 500,000 Alfa Laval
Separator az egész világon.

Gazdak Biztosító Szövetkezele

BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10. szám, II. em.

Alakult 1900.	Biztosítási alap:	Alakult 1900.
Alapítványok a kormány hozzájárulásával	-----	1.953.240 — kor.
Tartalékok	-----	601.263.93 kor.
	Összesen	2.554.503.93 kor.

1901. évi fölösleg	-----	90.349. — kor.
1902. évi fölösleg	-----	59.782.28 kor.
1903. évi fölösleg	-----	109.331.73 kor.
1904. évi fölösleg	-----	72.438.23 kor.
1905. évi fölösleg	-----	61.730.60 kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyancsak az
ember életére, különféle módok szerinti.

Az üzlet-eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek
és az 1901. évi üzletfeleslegből úgy a tűz-, mint a jégkár ellen biztosítva
volt tagok 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzletfeleslegből közgyűlési határozattal tartalékba he-
lyeztetett. Az 1903. évben a jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatéri-
tést kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2-3%-os
díjvisszatérítést em részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosított-
tak, kik 5-10 évre adják fel biztosításukat 5% engedményben részesítet-
nek. Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők
közvetítésével. Nyomatványokkal és felvilágosításokkal minden irányban
létszeggel szolgál az igazgatóság.

KURCZ LIPÓT ÉS TÁRSA

photozinkografiai műintézet

Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 13.

KÉSZIT:

mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

CLICHÉKET

Chemigrafia, chromotypia, photo- (auto)-
typia, fametszet stb. útján. Térképek, terve-
zetek, alaprajzok photolithografai leg-
szabban, legolcsóbban sokszorosíthatnak

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközölhetnek.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Strassfurti kainitot,

Strassfurti kálitrágyasót 40% KÁLI

tartalommal, továbbá

mindennemű egyéb

Műtrágyafélét,

Rézgáliczot

szállít a

azonkívül — (98—99%) elismert kitűnő
minőségben legolcsóbban

„Hungária” műtrágya, kénsav- és vegyi-ipar
részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.

„Patria” irodalmi vállalat és nyomdai részvénytársaság nyomása. Budapest, Üllői-ut 25.